

Erfaringer og lærende eksempler fra skole-hjem-samarbeid

Fra forskningsrapporten «Når skole og hjem drar i samme retning» (2026)

Siri Mordal, Anne Wullum Aasback, Wibeke Johansen og Christian Wendelborg

Innledning

Dette notatet bygger på rapporten **Når skole og hjem drar i samme retning: Erfaringer og lærende eksempler fra skole-hjem-samarbeid** (Mordal et al., 2026), som er utarbeidet som del av et forskningsprosjekt gjennomført av NTNU Samfunnsforskning på oppdrag fra KS, Skolelederforbundet og Fug. Notatet presenterer et utvalg lærende eksempler på skole-hjem-samarbeid fra prosjektet.

Eksempelene er hentet fra seks skoler i fem kommuner og bygger på intervjuer med skoleledere, lærere, miljøterapeuter, spesialpedagoger, skoleeiere, FAU-representanter, foreldre og elever. Vi har også brukt innspill fra en workshop med representanter fra Foreldreutvalget for grunnopplæringen (FUG), KS, Skolelederforbundet, Utdanningsforbundet, Utdanningsdirektoratet, Elevorganisasjonen og andre som er opptatt av skole-hjem-samarbeid.

Målet er å vise hvordan ulike skoler og kommuner arbeider i praksis for å få til et godt samarbeid mellom skole og hjem. Eksempelene er valgt fordi de illustrerer konkrete arbeidsmåter som ser ut til å fungere godt. De er ikke ment som ferdige oppskrifter som kan kopieres direkte. Alle skoler er ulike, og det som fungerer godt ett sted, må tilpasses lokale behov og rammer.

Noe som har blitt særlig tydelig i prosjektet, er hvor tett skole-hjem-samarbeidet henger sammen med skolens kontekst. Skoler varierer i størrelse, organisering, ressurser, elevsammensetning og familienes behov. Dette påvirker hvilke former for samarbeid som er mest hensiktsmessige, og hvordan foreldre og skole best kan involveres. Det finnes derfor ikke én modell som passer for alle. Det er en styrke at skolene utvikler løsninger tilpasset egne forutsetninger og behov. Dette er i tråd med forskning som viser at verdien av gode eksempler først og fremst ligger i at andre kan vurdere hva som er relevant i sin egen sammenheng.

Tanken bak lærende eksempler er at vi kan lære av andres erfaringer.

Ved å beskrive konkrete praksiser, hvem som er involvert og hva som ser ut til å fungere godt, blir det lettere å få ideer til eget utviklingsarbeid. Et sentralt perspektiv er verdien av å starte i det små og la seg inspirere til å teste ut enkelte usteringer i egen praksis. Kanskje dukker det opp en idé man tidligere har oversett, eller fortellingene gir det lille dyttet som trengs for å sette i gang noe man har tenkt på en stund. Skolene i prosjektet erfarer at vellykket utviklingsarbeid kan skje uavhengig av omfattende, angstfulle planer.

Flere av de mest virkningsfulle tiltakene har oppstått organisk, som svar på konkrete behov skolen har valgt å handle på i hverdagen. Utvikling av skole-hjem-samarbeidet kan skje gjennom trinnvise justeringer. Disse lærende eksemplene gir rom for å tenke både smått og stort, der selv mindre utprøvinger kan skape positive ringvirkninger for relasjonen mellom skole og hjem.

Dette heftet består av ti lærende eksempler på hvordan man kan arbeide med skole-hjem samarbeid. Hvert eksempel er bygget opp på samme måte. Først beskriver vi praksisen og hvordan den er organisert. Deretter følger en oversikt over hvem som er involvert, hva som ser ut til å fungere godt, hvilke forhold det er viktig å være oppmerksom på, og noen refleksjonsspørsmål. Spørsmålene kan brukes av skoler, kommuner, FAU og foreldre som ønsker å videreutvikle samarbeidet mellom skole og hjem.

Lavterskel digital kommunikasjon for elever med skoleutfordringer

Ved en av caseskolene beskrives en praksis der det etableres en egen digital kommunikasjonskanal for foreldre til elever som trenger tett oppfølging, for eksempel ved bekymringsfullt skolefravær.

Kommunikasjonen organiseres i små, avgrensede grupper der både foresatte, kontaktlærer og skoleledelse deltar. I noen tilfeller deltar også andre ansatte, som miljøterapeut eller rådgiver. Hensikten er å sikre rask informasjonsflyt, en felles forståelse av situasjonen og en koordinert oppfølging mellom skole og hjem.

Tilbudet om en slik måte å kommunisere digitalt på gis til foreldre når det oppstår en eller annen type utfordring, og det gjøres en avklaring rundt dette i et fysisk møte eller en telefonsamtale før den digitale gruppechatten etableres.

Kommunikasjonsformen brukes i saker der det er behov for tett kontakt over en avgrenset periode. Foreldrene kan for eksempel gi beskjed om hvordan morgenen har vært, om eleven er på vei til skolen, eller om det har oppstått forhold som skolen bør kjenne til. Skolen kan på sin side gi raske tilbakemeldinger og justere oppfølgingen underveis. Det er samtidig tydelige avklaringer om hva som tas i den digitale kanalen, og når det er mer hensiktsmessig å ta kontakt på telefon eller møtes fysisk.

Dette framstår som et lærende eksempel fordi det kombinerer lav terskel for kontakt med struktur og tydelig ansvarsdeling. Foreldre opplever å bli sett og tatt på alvor, og får en trygghet i at flere personer på skolen kjenner saken og kan bidra ved behov.

Ved at skoleledelsen i større grad involveres i de mest krevende sakene, avlastes kontaktlærer samtidig som oppfølgingen blir mindre sårbar dersom noen er borte.

Slike løsninger kan være særlig nyttige når alternativet er at eleven blir hjemme, eller når det er behov for tett koordinering over tid. Samtidig ble det pekt på at ordningen stiller høye krav til tydelige rammer. Det må være avklart hvilken kanal som brukes, hva som kan deles, hvordan informasjon lagres og dokumenteres, og hvilke forventninger som gjelder for tilgjengelighet og responstid. Dersom slike spørsmål er uavklarte, kan det skape usikkerhet og urealistiske forventninger hos både foreldre og ansatte. Dette innebærer også at hensynet til informasjonssikkerhet og personvern må ivaretas gjennom bruk av godkjente løsninger og tydelige rutiner for håndtering av sensitiv informasjon. Eksempelet illustrerer hvordan digitale verktøy kan brukes strategisk for å støtte relasjonelt arbeid og forebygge at utfordringer eskalerer. Det viser også at teknologi i seg selv ikke er løsningen. Det er de tydelige rammene, forventningsavklaringene og tilliten mellom partene som gjør at en slik praksis kan fungere godt.

→ Hvem er involvert?

- Kontaktlærer
- Foreldre
- Skoleledelse
- Eventuelt miljøterapeut eller andre støttepersoner

→ Hva ser ut til å fungere godt?

- Foreldre og skole får en rask og direkte kommunikasjonskanal.
- Informasjon deles fortløpende, slik at utfordringer kan håndteres tidlig.
- Kontaktlærer, ledelse og foreldre får en felles forståelse av situasjonen og får samme informasjon for alle parter.
- Flere personer på skolen kjenner saken og kan bidra ved behov.
- Foreldrene opplever kontinuitet i oppfølgingen.
- Tydelige avtaler om hva som tas digitalt og hva som tas i møter eller på telefon.
- Ordningen brukes i avgrensede perioder med klart formål.

→ Oppmerksomhetspunkter

- Avklar med hjemmet hvem som skal være involvert i den digitale kommunikasjonen.
- Avklar mellom skole og hjem hvilken kanal som skal brukes og til hva.
- Lag tydelige forventninger om tilgjengelighet og responstid, og vær tydelig på at lærere ikke har like stor anledning til å delta på disse i skoletiden.
- Bruk sikre løsninger og informer om lagring og dokumentasjon.
- Sørg for at flere ansatte kan følge opp ved behov, inkluder SFO der det er naturlig.

- Avgrens tiltaket i tid og vurder det fortløpende.
- Unngå at læreren og andre ansatte «må være» tilgjengelig døgnet rundt.
- Se digital dialog som en del av skolens samlede kommunikasjonsstrategi.

Refleksjonsspørsmål

- Hvilke situasjoner egner seg for tett digital oppfølging?
- Hvordan kan vi kombinere tilgjengelighet med tydelige grenser?
- Hvordan sikrer vi at både foreldre og ansatte opplever ordningen som trygg og håndterbar?

Møter før skolestart – relasjonsbygging og forventningsavklaring

Ved en av caseskolene har skolen utviklet et tydelig og omfattende opplegg for skolehjem-samarbeid før skolestart. Dette framstår som en viktig del av skolens arbeid med å bygge tillit og etablere gode relasjoner tidlig. Allerede høsten før skolestart sender skolen ut informasjon til kommende foreldre. I februar inviteres foreldrene til et eget foreldremøte, og gjennom våren arrangeres flere samlinger som skolen omtaler som «skoleklubb».

På skoleklubben møtes barn og foreldre på skolen flere ganger før oppstart. Her blir de kjent med skolebygget, ansatte og hverandre. Ledelsen, miljøterapeut, SFO og etter hvert kontaktlærere deltar. På noen av samlingene inviteres også helsesykepleier, Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) og barnevern for å presentere seg og fortelle om hvordan de kan bidra dersom familier trenger støtte. Dette gjør det lettere for foreldre å vite hvem de kan kontakte, og bidrar til å gjøre hjelpetjenestene mer tilgjengelige og mindre fremmede.

Skolen er opptatt av at disse møtene skal være både informative og relasjonsskapende. Foreldrene får informasjon om hva som møter dem i skolen, samtidig som de blir kjent med andre foreldre og får mulighet til å bygge nettverk før skolestart. På siste møte før sommeren velges FAU-representanter for de to første skoleårene. På denne måten starter skolen opp med foreldreprerentanter og en struktur for medvirkning allerede på plass.

Praksisen framstår som et lærende eksempel fordi den viser hvordan tidlig kontakt kan legge et godt grunnlag for samarbeidet gjennom hele skoleløpet. Foreldre som selv har hatt utfordrende erfaringer med skolen, kan få en ny og mer positiv inngang til samarbeidet. Samtidig får skolen en mulighet til å tydeliggjøre forventninger og invitere foreldrene inn som aktive deltakere i fellesskapet rundt barna.

Prinsippet om å knytte foreldrene til seg tidlig har stor overføringsverdi. Omfanget kan tilpasses lokale behov og ressurser. Det viktigste er at skolen skaper møteplasser

der barn og foreldre blir kjent, opplever trygghet og får en tydelig opplevelse av at skolen ønsker dem velkommen og ser dem som viktige samarbeidspartnere.

Hvem er involvert?

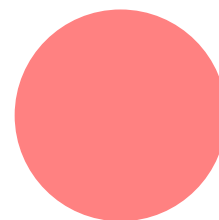

- Skoleledelse
- Kontaktlærere
- SFO, miljøpersonalet
- FAU
- Foreldre og elever

Hva ser ut til å fungere godt?

- Tidlig inkludering og samarbeidet mellom skole og hjem gir foreldre og barn.
- Skaper trygghet og senker terskelen for kontakt.
- Foreldrene får tidlig informasjon om forventninger og samarbeidsformer.
- Ved å ha mange møter, og variasjon mellom møte-tidspunkt på dagtid eller ettermiddag/kveld, sikrer man at mange foreldre har mulighet til å delta.
- Hjelpetjenester presenteres og synliggjøres. Foreldre får informasjon om hva den enkelte kan bistå med.
- FAU-representanter velges eller melder seg før skolestart, sikrer medvirkning fra første dag.

- Hvordan møter vi foreldre før skolestart?
- Hvordan kan vi gjøre overgangen tryggere både for elever og foreldre?
- Hvordan kan skolen legge til rette for at foreldre bli kjent med hverandre tidlig?
- Hvilken rolle kan eksisterende foreldre/FAU ha i slike møter før skolestart ved vår skole?
- Skolen som møteplass – samarbeid mellom foreldre, elever og skole

→ Oppmerksomhetspunkter

- Start relasjonsbyggingen tidlig, dette kan bidra til at foreldre knytter tettere bånd til skolen og hverandre.
- La både barn og foreldre delta sammen.
- Viktig med ulike aktiviteter for foreldre og barn.
- Variasjon i aktiviteter treffer bredden av barne- og foreldregrupper.
- Bidrar til tydelige forventninger til samarbeidet. Hva kan skolen bidra med, og hva kan foreldre bidra med?
- Sørg for at lærerne og andre ansatte kobles på så tidlig som mulig. Om man ikke vet hvem som skal være lærer på 1. trinn, ta med en avdelingsleder!
- Bruk eksisterende foreldre som ressurser, inviter de med på møter i «skoleklubben».
- Tilpass omfanget til lokale ressurser og behov.
- Viderefør samarbeidet etter skolestart.

Skolen som møteplass – samarbeid mellom foreldre, elever og skole

Ved en av ungdomsskolene i studien har skolen utviklet en praksis der FAU og elevrådet samarbeider tett om arrangementer og temakvelder gjennom skoleåret. Arbeidet er organisert rundt konkrete aktiviteter og temaer som oppleves som relevante for både elever og foreldre, for eksempel nettvett, sosiale medier, rus og skolemiljø. Foreldre og elever deltar på de samme møtene, og får anledning til å diskutere spørsmål som angår elevenes hverdag på skolen og i fritiden.

Skolen beskriver denne arbeidsformen som en måte å skape møteplasser på som både styrker fellesskapet og gir rom for medvirkning. Ved å samle foreldre, elever og ansatte på samme arena får deltakerne en felles forståelse av utfordringer og mulige løsninger. Samtidig får foreldrene innsikt i elevenes perspektiver, og elevene får erfare at foreldrene engasjerer seg i spørsmål som er viktige for dem.

Praksisen framstår som et lærende eksempel fordi den kombinerer sosialt fellesskap med demokratisk deltakelse. FAU og elevrådet får en tydelig rolle i å planlegge og gjennomføre aktiviteter, og samarbeidet bidrar til å styrke både foreldrenes og elevenes opplevelse av å kunne påvirke skolehverdagen. Slike møteplasser kan gjøre det lettere å bygge relasjoner, inkludere nye familier og skape et bredere engasjement rundt skolen.

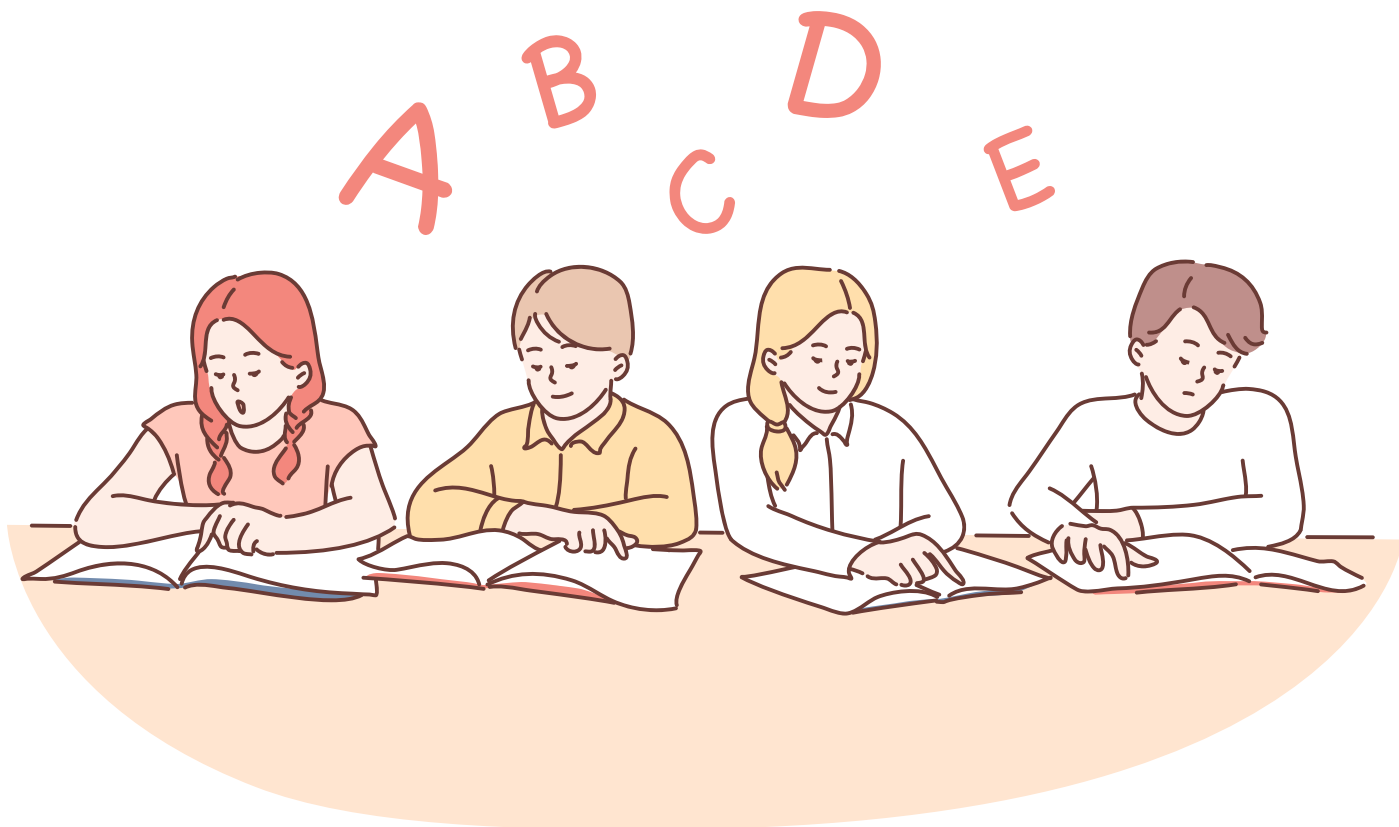
Eksempelet illustrerer hvordan skolen kan fungere som en felles møteplass der elever, foreldre og ansatte samarbeider om spørsmål som angår læring, trivsel og skolemiljø. Det viser også hvordan skoledemokrati og foreldre-medvirkning kan utvikles gjennom konkrete aktiviteter og samtaler som oppleves som meningsfulle for alle involverte.

Hvem er involvert?

- FAU
- Elevråd
- Ledelse og ansatte i skolen

Hva ser ut til å fungere godt?

- Foreldre, elever og ansatte møtes rundt temaer som oppleves som viktige og relevante for flere.
- Sosiale aktiviteter kombineres med dialog og erfaringsdeling.
- FAU og elevråd får en aktiv rolle i planlegging og gjennomføring.
- Foreldre blir bedre kjent med hverandre og bygger nettverk.
- Elevene opplever at de voksne samarbeider om spørsmål som angår dem.
- Møteplassene styrker fellesskap, tilhørighet og medvirkning.
- Øker sannsynlighet for deltakelse fra foreldre dersom elevene er med eller har gjort et forarbeid.
- Skolen blir en arena for både sosialt og demokratisk engasjement.

→ Oppmerksomhetspunkter

- Velg temaer som oppleves relevante både for foreldre og for elever.
- Kombiner sosialt fellesskap med faglig innhold, husk at det også skal være en hyggelig og sosial arena.
- Gi både foreldre og elever reelle muligheter til å bidra, og sørg for balanse mellom aktiviteter og medvirkning.
- Legg til rette for bred deltakelse, varier oppgavene slik at de ikke føles for store for noen.

→ Refleksjonsspørsmål

- Hvordan kan vi skape møteplasser som engasjerer både elever og foreldre?
- Hvilke temaer er viktigst å samarbeide om?
- Hvordan kan slike møter styrke fellesskap og medvirkning i skolen?

Kommunalt satsningsområde og kollektive utviklingsprosesser

To av caseskolene ligger i samme kommune. Skolene peker på hvordan et godt skole-hjem-samarbeid er utviklet gjennom en helhetlig forståelse på tvers av nivå i kommunen og på tvers av nivå og profesjoner i skolen. Kommunenes arbeid med skole-hjem-samarbeidet har vært et av flere satsningsområder i kommunen. Skoleeier har satt tydelig retning, bygd kapasitet og fulgt opp skolene via kvalitetsplan og dialog. Dette har ført til at skole-hjem-samarbeidet har stått på agenda hos ledelse og ansatte i samtlige kommunale skoler. Utviklingsarbeidet rundt skolenes samarbeid med hjemmet har vært et samspill mellom skoleeier, skoleledelse og ansatte, og er i stor grad realisert i møtet mellom ansatte og foresatte i det daglige arbeidet i skolen. Utover å sette retning har skoleeier lagt til rette for skolebasert kompetanseutvikling med egen modell for kompetanseutvikling som gjelder for alle skolene, samarbeid med UH og nettverk på tvers av skolene. For å sikre foreldrenes stemmer inn i kommunenes utviklingsarbeid, inviterer skoleeier ledere av FAU til årlig digital dialog. Disse møtene gir foreldrene mulighet til å få informasjon, stille spørsmål og løfte saker på vegne av foreldregruppa. Samtidig får kommunen direkte innspill fra foreldregruppa om opplevelsen av elevens skolehverdag. Dette forutsetter at FAU-representantene aktivt innhenter synspunkter fra foreldrene slik at disse møtene blir en reell kanal for foreldremedvirkning og styrking av foreldredemokratiet. Videre er det utviklet egen veileder for skole-hjem-samarbeidet i kommunen. Denne tydeliggjør blant annet forventninger, rutiner og roller, og gir et felles og forutsigbart utgangspunkt for praksis på tvers av skolene. Kommunenes satsningsområder følges opp av skoleledelsen, som har fokus på å oversette føringene til lokale strukturer og praksiser.

Noe som særlig kjennetegner disse caseskolene, er en gjennomgående holdning til viktigheten av et godt skole-hjem-samarbeid hos både ledelse og ansatte. Ledelsen og de ansattes beskrivelser av praksis gir et bilde av et skole-hjem-samarbeidet som i stor grad bæres av ansattes forståelse av å bygge relasjon til foreldrene. Kontaktlærer framstår som en nøkkelperson, med tett og ofte uformell kontakt med foresatte gjennom telefon,

meldinger og hyppige oppdateringer. Et viktig kjennetegn er også lav terskel for kontakt og tidlig dialog når utfordringer oppstår. Videre ser vi at flere profesjoner bidrar aktivt i samarbeidet. I en av caseskolene har man løftet frem hvordan samarbeidet på tvers av profesjoner i skolen bidrar i et trygt og godt skolehjem-samarbeid. For å ivareta dette samarbeidet har skolen organisert timeplanen slik at hvert trinn har ukentlige møter hvor alle de voksne som inngår på trinnet deltar i møte, på tvers av profesjoner. Dette for å blant annet sikre informasjonsflyt som vedkommer skolens samarbeid med hjemmet. Betydningen av sterke profesjonsfellesskap er også noe som preger disse skolene. Ansatte beskriver en «vikultur» der ansvar for elever og foreldresamarbeid deles, og der kollegaer og ledelse brukes aktivt til støtte i krevende situasjoner. Dette gir trygghet i samarbeidet med foreldre og bidrar til en mer samstemt praksis.

Selv om det fra skoleeiers side er lagt tydelige føringer og rammer for skolenes samarbeid med hjemmet, er man opptatt av høy grad av autonomi hos ansatte i skole-hjem-samarbeidet. Dette har blant annet ført til utvikling av en relasjonsorientert kultur preget av tillit, tilgjengelighet og et tydelig forebyggende perspektiv i begge caseskolene.

Dette fremstår som et lærende eksempel da arbeidet med skole-hjem-samarbeid er forankret og utviklet systematisk på tvers av nivåer og aktører i kommunen. En tydelig retning fra skoleeier, kombinert med kapasitetsbygging. Oppfølging og kollektiv kompetanseutvikling, har skapt en felles forståelse og prioritert praksis i skolene. Samtidig realiseres utviklingsarbeidet i det daglige samspillet mellom ansatte og foresatte, der relasjonsbygging, lav terskel for kontakt og tidlig dialog er sentralt.

→ Hvem er involvert?

- Skoleeier
- Skoleledelsen
- Lærere, ansatte
- Foreldre

→ Hva ser ut til å fungere godt?

- Skoleeier setter en tydelig retning og følger opp skole-hjem-samarbeidet som et langsiktig utviklingsområde.
- Felles kompetanseutvikling og nettverk bidrar til en delt forståelse og mer samstemt praksis på tvers av skolene.
- Felles veiledere og forventninger gir et felles utgangspunkt, samtidig som skolene kan tilpasse praksisen lokalt.
- Skoleledelsen oversetter kommunale mål til konkrete strukturer og arbeidsformer.
- Profesjonsfellesskapet brukes aktivt til refleksjon, erfaringsdeling og støtte i samarbeidet med foreldrene.
- Samarbeidet med foreldrene er integrert i skolens daglige praksis og bæres av en felles relasjonsorientert kultur.

→ Oppmerksomhetspunkter

- Utviklingsarbeidet forutsetter forankring og eierskap hos både skoleeier, ledels og ansatte.
- Felles satsinger må følges opp over tid for å bli en del av skolens praksis.
- Felles føringer bør kombineres med handlingsrom slik at skolene kan tilpasse arbeidet til lokale behov.
- Kompetanseutvikling bør involvere hele personalet for å bygge en felles kultur og forståelse.
- Strukturer for samarbeid og erfaringsdeling mellom skolene kan bidra til videre utvikling og læring.

- Foreldrenes erfaringer bør inngå som en del av kommunens kvalitets- og utviklingsarbeid.

Refleksjonsspørsmål

- Hvordan kan vi sikre at kommunale mål og føringer blir omsatt til en felles praksis på skolen?
- Hvordan kan skoleeier/skoleledelse samarbeide om å følge opp utviklingsarbeidet over tid?
- Hvordan kan vi utvikle en sterk profesjonskultur der ansatte støtter hverandre i samarbeidet med hjemmet?
- Hvordan kan vi legge til rette for god informasjonsflyt og samarbeid mellom profesjoner rundt elevene?

Ledelsen som spydspiss i skole-hjem-samarbeidet

I flere av caseskolene fremheves skoleledelsen som en sentral drivkraft i arbeidet med å utvikle et godt og tillitsfullt samarbeid mellom skole og hjem. Ledelsen beskrives å være tydelig til stede i skolens samarbeid med hjemmet gjennom konkrete rutiner og i arbeidet med å bygge en felles kultur der foreldrene møtes med respekt og anerkjennelse. I dette ligger en tradisjon med stor grad av tilgjengelighet og åpne dører, med fokus på hvordan både formelle og uformelle arena i møte mellom skole og hjem bidrar til å skape trygge samarbeidsrelasjoner.

Ved en av skolene er det utarbeidet egne verdier, rutiner og forventninger som ledelsen har samlet i et eget dokument som brukes aktivt i det daglige arbeidet. De ansatte forteller hvordan denne gjennomgås ved skolestart hver høst. Dokumentet inneholder blant annet råd og tips som kan være fint å ta med seg i egen arbeidshverdag. I skole-hjem-samarbeidet er blant annet et av rådene og være tidlig ute med forventningsavklaringer i samarbeidet mellom skole og hjem. Verdiene, rutinene og forventningene fungerer som en felles referanse for ansatte, og brukes også i møte med foreldre. Målet er å sikre at foreldre og elever møter en skole som framstår forutsigbar og samstemt, uavhengig av hvilken lærer eller ansatt de møter.

Utover nedfelte verdier og rutiner løfter ledelsen ved skolen frem skolekultur når de beskriver hvordan de jobber. Dette er ikke konkrete tiltak som kan knyttes til enkelte hendelser og konkrete retningslinjer. Ledelsen er opptatt av å bygge psykologisk trygghet blant ansatte, styrke fellesskap og samarbeidsånd internt, mellom ansatte og mellom ledelsen og ansatte. I tillegg legger ledelsen vekt på å vise tillit, blant annet ved å gi ansatte autonomi i eget arbeid. Samtidig ser vi hvordan ledelsen praktiserer de verdiene den ønsker skal prege skolen og blir en modell for en kollektiv praksis i skolen og hos ansatte. Tillit, åpenhet og et positivt foreldresyn må komme til uttrykk i konkrete handlinger, ikke bare i planer og dokumenter. Ansatte beskriver det som en stor trygghet å vite at ansatte og ledelse spiller på lag, noe som er spesielt viktig når samarbeidet med foreldre blir krevende. Ledelsen er tilgjengelig, deltar ved behov og bidrar til å avklare forventninger og støtte ansatte i vanskelige saker.

Dette framstår som et lærende eksempel fordi det viser hvordan skoleledelsen kan skape gode rammer for samarbeid gjennom tydelig verdi-forankring, felles rutiner og aktiv støtte til ansatte. Eksempelet illustrerer at godt skole-hjemsamarbeid i stor grad er et spørsmål om kulturbygging, og med en ledelse som går i front og viser vei både gjennom egne handlinger, samt ved å gi ansatte autonomi i eget arbeid. Slik blir ledelsen en lyktebærer i å utvikle en god kultur for skole-hjem-samarbeidet.

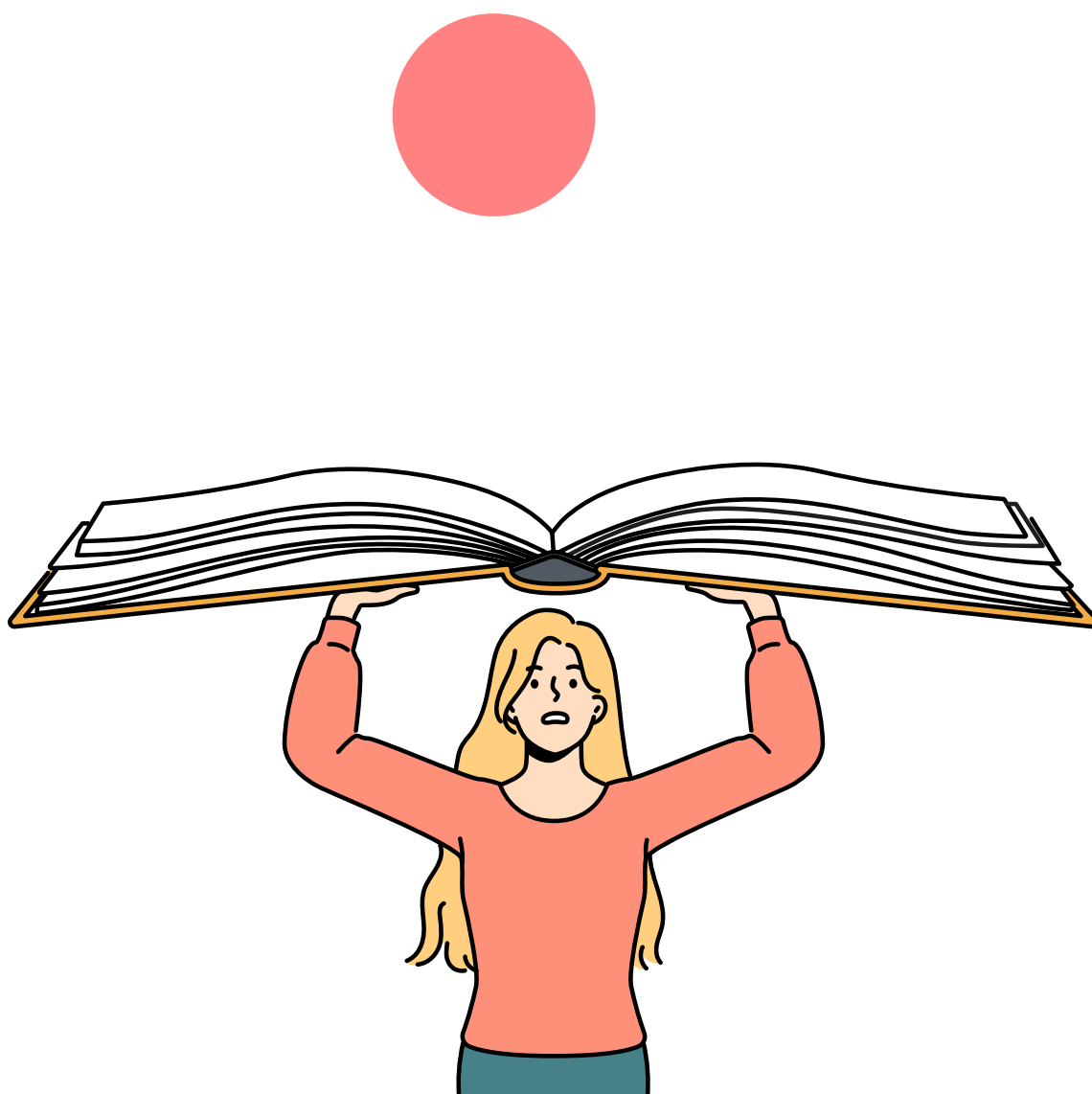
Hvem er involvert?

- Rektor og øvrig ledelse
- Øvrige ansatte

Hva ser ut til å fungere godt?

- Ledelsen er tydelig på at foreldrene er en ressurs, og kommuniserer dette tydelig ut til personalet.
- Verdier og forventninger formidles og følges opp i hverdagen, både i større og mindre møter.
- Hele personalet arbeider ut fra felles prinsipper og rutiner.
- Nye ansatte og vikarer introduseres til skolens praksis
- Ledelsen går foran som et godt eksempel ved å omsette skolens verdier til handling i møte med ansatte, elever og foreldre.
- Tilgjengelighet og Åpen dør for både ansatte, elever og foreldre.
- Ledelsen er tilgjengelig, synlig og deltar på ulike arenaer.
- Samarbeidet med foreldrene forstås som nødvendig for et godt elevarbeid.
- Kulturmarkører i skolen som plakater, bilder, tekst og slagord.

- Ledelsen må selv praktisere de verdiene og holdningene som ønskes utviklet i organisasjonen.
- Verdier, forventninger og rutiner bør følges opp jevnlig slik at de blir en del av den daglige praksisen.
- Hele personalet må involveres i kulturbyggingen for å sikre en felles forståelse og praksis.
- Nye ansatte og vikarer trenger en god innføring for å bli en del av skolens kultur fra starten.
- Tilgjengelighet og åpen dialog bør kombineres med tydelige roller og forventninger.
- Et positivt foreldresyn må komme til uttrykk i konkrete handlinger og kommunikasjon med hjemmet.
- Hvilke verdier preger samarbeidet med foreldrene hos oss?
- Hvilke dører holder vi åpne, hvordan gjør vi oss tilgjengelig for foreldre?
- Hvordan støtter ledelsen ansatte i krevende situasjoner?
- Hvordan sikrer vi at alle ansatte arbeider ut fra de samme prinsippene?

Hele skolens miljøterapeut – en brobygger mellom skole, hjem og nærmiljø

Ved en av caseskolene har miljøterapeuten en rolle som skiller seg fra mange andre skoler. Her er miljøterapeuten ikke knyttet til enkeltbarn eller enkeltsaker, men har hele skolen som sitt arbeidsområde. Det betyr at hun arbeider på tvers av trinn og klasser, og at hun samarbeider tett med elever, lærere, ledelse og foreldre. Rollen er forankret i kommunale retningslinjer som tydeliggjør at miljøterapeuten skal brukes som en faglig ressurs, og ikke som en ekstra assistent eller vikar.

Miljøterapeuten beskriver selv rollen som en støtte for alle som er rundt barnet. Hun er tilgjengelig for elever som trenger noen å snakke med, for lærere som ønsker råd og støtte, og for foreldre som opplever at hverdagen er krevende. Hun omtaler seg selv som en som «holder på hjertet», og legger stor vekt på å bygge tillit og senke terskelen for kontakt. Allerede før barna begynner i første klasse møter miljøterapeuten alle nye foreldre og presenterer seg som en person de kan kontakte dersom de trenger hjelp, enten det gjelder økonomiske utfordringer, psykisk helse, ensomhet eller vansker i familien.

Et sentralt prinsipp i arbeidet er at foreldrene skal oppleve at skolen er på deres side. Miljøterapeuten understreker at alle foreldre ønsker det beste for barna sine, og at dette må være utgangspunktet for samarbeidet: Det er min kanskje største oppgave på jobben her. Det er å skape det rommet for foreldrene til å være sårbare. Denne holdningen preger måten skolen møter familier på. Når skolen er bekymret for et barn, inviteres foreldrene til det som kalles et «undringssmøte». Her brukes en enkel tiltaksplan som beskriver hva skolen er bekymret for, hvilke mål man ønsker å nå, hvilke tiltak som skal gjennomføres, og hvem som har ansvar for hva. Tiltakene omfatter gjerne både skolen, hjemmet og eleven selv. Møtene avsluttes alltid med en konkret plan og avtale om nytt møte.

Miljøterapeuten spiller også en viktig rolle i arbeidet med mobbesaker og andre vanskelige situasjoner. Miljøterapeuten leder møter, modererer samtaler og sørger for at både foreldre, elever og lærere opplever seg sett og ivaretatt. Samtidig støtter hen lærere i krevende situasjoner og deler

konkrete verktøy og rutiner som kan gjøre samarbeidet enklere.

En annen sentral del av rollen er å koble familier til ressurser i nærmiljøet. Miljøterapeuten administrerer aktivitetsmidler, matkort, gavekort og støtteordninger for familier med økonomiske utfordringer, hjelper til med å skaffe sykler, fritidsutstyr og deltakelse i organiserte aktiviteter. Gjennom samarbeid med frivillige organisasjoner, lokale bedrifter og kommunen bidrar hen til at flere barn får delta i sosiale og fritidsrelaterte aktiviteter. Miljøterapeuten beskriver selv arbeidet som en «symbiose» mellom foreldre, lærere, ledelse og nærmiljø. Rollen framstår som et lærende eksempel fordi den viser hvordan én person kan fungere som en sosial brobygger og et bindeledd mellom skole og hjem. Ved å kombinere relasjonsarbeid, konkrete støtteordninger og systematiske rutiner bidrar miljøterapeuten til å skape trygghet, redusere belastninger og styrke samarbeidet rundt barnet.

Eksempelen illustrerer hvordan en miljøterapeut med et tydelig mandat og gode arbeidsbetingelser kan bli en sentral ressurs for hele skolen. Rollen gir støtte til elever, avlastning for lærere og en lav terskel for foreldre som trenger hjelp. Samtidig viser eksempelet hvordan godt skole-hjem-samarbeid ofte handler om å ha personer i skolen som har tid, tillit og handlingsrom til å se hele familiens situasjon.

Hvem er involvert?

- Miljøterapeut
- Kontaktlærere og øvrige lærere
- Skoleledelse
- Skoleeier

Hva ser ut til å fungere godt?

- Foreldre, elever og ansatte har en tydelig kontaktperson med tid til oppfølging.
- Miljøterapeuten bygger tillit og senker terskelen for å be om hjelp.
- Bekymringer tas opp tidlig og på en strukturert måte.
- Lærerne og ledelsen får støtte i krevende saker.

- Familier får hjelp til å finne støtteordninger og ressurser.
- Enkle maler og tiltaksplaner gjør oppfølgingen konkret og forutsigbar.
- Rollen skaper sammenheng mellom skole, hjem og nærmiljø.

→ Oppmerksomhetspunkter

- Rollen må være tydelig definert og godt forankret i skoleledelsen og i kommunen.
- Miljøterapeuten bør ha hele skolen som arbeidsområde og ikke brukes som vikar eller ekstra assistent.
- Det bør være lav terskel for at både foreldre, elever og lærere kan ta kontakt.
- Arbeidet bør bygge på et tydelig foreldresyn der foreldrene møtes med respekt og tillit.
- Det er nyttig å ha enkle maler og rutiner for møter, tiltaksplaner og oppfølging.
- Miljøterapeuten må ha tid og handlingsrom til å bygge relasjoner over tid.
- Rollen fungerer best når miljøterapeuten samarbeider tett med lærere, ledelse og andre ansatte.
- Kommunale støtteordninger og lokale ressurser bør være godt kjent og lett tilgjengelige.
- Arbeidet kan bli sårbart dersom kun én person sitter med all kompetansen og kontakten.

Refleksjonsspørsmål

- Hvem hos oss har et særlig ansvar for å støtte familier som trenger ekstra oppfølging?
- Hvordan kan vi gjøre det enklere for foreldre å be om hjelp?
- Har vi gode rutiner for å ta opp bekymringer på en respektfull og løsningsorientert måte?
- Hvordan kan vi støtte lærere i krevende saker?
- Hvordan kan skolen koble familier til støtteordninger og ressurser i nærmiljøet?

Klassekvelder på arealet – møteplasser for foreldre og ungdom

Ved en av ungdomsskolene i studien arrangerer trinnkontakter og klassekontakter jevnlig klassekvelder på skolens fellesareal, kalt «Arealet». Her møtes elever og foreldre til en uformell kveld med enkel mat, spill, quiz, kafé og ulike aktiviteter. Arrangementene planlegges og gjennomføres av foreldrene, ofte med støtte fra FAU, mens skolen stiller lokaler til disposisjon. Lærere og andre ansatte deltar som hovedregel ikke.

Klassekveldene er en av de få arenaene på ungdomstrinnet der foreldre og elever møtes sammen. Flere foreldre peker på at slike møteplasser blir ekstra viktige når elevene kommer fra flere ulike barneskoler, og mange foreldre ikke kjenner hverandre fra før. Kveldene gir anledning til å bygge nettverk, bli kjent med andre foreldre og skape kontakt på tvers av etablerte vennegrupper.

Arrangementene brukes ofte også til å samle inn penger til klasseturer. Samtidig understreker foreldrene at den sosiale funksjonen er minst like viktig. Ved å møtes i en uformell setting blir det lettere å etablere relasjoner og å ta kontakt med andre foreldre dersom det oppstår spørsmål eller utfordringer senere. Flere foreldre beskriver dette som en viktig del av arbeidet med å forebygge utenforskap og skape robuste klassemiljøer.

Eksempelet viser hvordan foreldre selv kan ta ansvar for å bygge fellesskap rundt klassen. Når skolen bidrar med lokaler og en positiv holdning, kan slike lavterskel møteplasser bli en viktig støtte for både foreldresamarbeidet og elevenes trivsel.

Hvem er involvert?

- Klassekontakter og trinnkontakter
- Foreldre og foresatte
- Elever
- Skoleledelsen

Hva ser ut til å fungere godt?

- Foreldre og elever møtes i en uformell og hyggelig setting.
- Foreldrene blir bedre kjent med hverandre, og bedre kjent med elevene i klassen eller på trinnet.
- Det blir lettere å ta kontakt dersom det oppstår utfordringer senere.
- Arrangementene bidrar til å styrke klassemiljøet og elevenes trivsel.
- Klassekontakter og trinnkontakter får en tydelig og meningsfull rolle.
- Skolen støtter opp ved å stille lokaler til disposisjon.
- Kveldene kombinerer sosialt fellesskap med praktiske formål, som innsamling til klasseturer.

→ Oppmerksomhetspunkter

- Viktig med foreldre som engasjerer seg, tar ansvar for planlegging og gjennomføring. Klassekontaktene kan få et eksplisitt ansvar.
- Oppgaver bør fordeles slik at arbeidet ikke faller på noen få, og gjerne rullerer fra gang til gang.
- Aktivitetene bør være enkle og inkluderende, alle skal kunne delta.
- Tidspunkt og form bør tilpasses familienes hverdag.
- Det kan være nødvendig med aktiv mobilisering for å få godt oppmøte, man kan også reklamere for dette på foreldremøter.
- Målet bør være å skape fellesskap, ikke å arrangere noe stort og krevende.

Refleksjonsspørsmål

- Hvilke møteplasser har vi der foreldre og ungdom kan bli bedre kjent?
- Hvordan kan klassekontakter og FAU bidra til å bygge nettverk mellom foreldrene?
- Hva skal til for å motivere for deltakelse og oppmøte hos elever og foreldre?
- Hvordan kan slike kvelder bidra til å forebygge utenforskap og styrke klassemiljøet?

FAU i system: Skriftliggjøring av roller og rutiner i foreldre- samarbeidet

Ved en av caseskolene er FAU videreutviklet fra å primært være en arrangør av sosiale aktiviteter til å bli en aktiv og strategisk samarbeidspartner i skolens utviklingsarbeid. Samarbeidet er systematisert gjennom faste dialogmøter mellom skoleledelsen og FAU-ledelsen, der sentrale temaer knyttet til læringsmiljø, trivsel og skolens prioriteringer drøftes.

Et sentralt grep i dette arbeidet har vært at skolen, i tett samarbeid med FAU, har utviklet og skriftliggjort felles rutiner for foreldresamarbeidet. Dette omfatter blant annet tydelige ansvarsbeskrivelser for trinnkontakter på hvert trinn, samt et årshjul for FAU som synliggjør oppgaver, møtepunkter og aktivitet gjennom skoleåret. Formålet har vært å skape forutsigbarhet og tydelighet i rollene, både for foreldre og skole, og samtidig gjøre det enklere å delta. Ved å konkretisere hva som forventes, og når oppgaver skal gjennomføres, reduseres usikkerhet og terskelen for å engasjere seg senkes. Arbeidet bidrar også til en mer systematisk kobling mellom FAU sitt arbeid og skolens øvrige utviklingsområder, noe som styrker foreldrenes rolle som samarbeidspartner i skolens virksomhet.

Skolen involverer FAU tidlig i prosesser, for eksempel i utviklingen av handlingsplaner, i arbeidet med skolemiljø og ved valg av tema for foreldremøter. FAU fungerer på den måten både som talerør for foreldregruppen og som sparringspartner for ledelsen. Gjennom tydelige strukturer og forutsigbare møteplasser får foreldrenes perspektiver en reell plass i skolens utviklingsarbeid. Det er viktig å synliggjøre FAUs arbeid i skolens ordinære kommunikasjon med foreldre, for eksempel gjennom kanaler som sosiale medier, informasjonsbrev eller andre felles informasjonsarenaer. Dette bidrar til økt bevissthet om FAUs rolle og aktiviteter, og kan samtidig styrke engasjementet og deltakelsen i foreldregruppen.

I arbeidet med å strukturere og styrke foreldredeltakelsen har skolen gjort et bevisst valg om å gå bort fra tradisjonelle valg av trinnkontakter. I stedet rekrutteres forelderrollen som trinnkontakter i et av de fire første

skoleårene før skolestart. De tre siste årene har tilsvarende rekruttering på slutten av 4. trinn. Dette gir større kontinuitet og forutsigbarhet i arbeidet som gjøres som trinnkontakt.

Et annet sentralt grep har vært å utarbeide tydelige og konkrete beskrivelser av hva rollen som trinnkontakt innebærer på de ulike trinnene. Dette åpner for å rekruttere foreldre med ulike interesser og kompetanser, også foreldre som kanskje ikke ellers ville meldt seg. Ved enkelte trinn knyttes ansvaret til spesifikke aktiviteter eller tema, noe som gjør det lettere for foreldre å engasjere seg. For eksempel kan et trinn ha særlig fokus på sykling, der trinnkontakten får ansvar for å organisere eller bidra til aktiviteter (eks. sykkel dag) knyttet til dette. Slike koblinger mellom oppgaver og interesser ser ut til å senke terskelen for deltakelse og øke motivasjonen hos foreldrene. Det samme gjelder i forbindelse med større fellesarrangementer, som den årlige dugnaden. Her inviteres foreldre inn med utgangspunkt i egne ressurser og kompetanser, og erfaringene viser at mange er villige til å bidra når de blir spurt konkret.

For å sikre god informasjonsflyt og sammenheng i foreldresamarbeidet er det etablert en tydelig kobling mellom trinnkontakter og FAU. Hver trinnkontakt er knyttet til en fast kontaktperson eller «fadder» i FAU, som fungerer som bindeledd mellom trinnet og FAU. Denne strukturen gjør det enklere å løfte saker fra foreldregruppen inn i FAU, samtidig som informasjon og beslutninger fra FAU lettere kan formidles tilbake til de enkelte trinnene. Ordningen bidrar til tettere dialog, bedre koordinering og en mer systematisk erfaringsdeling på tvers av trinn. Den gir også støtte til trinnkontaktene i rollen, ved at de har en konkret person å rådføre seg med, noe som kan senke terskelen for å ta opp spørsmål og bidra til mer aktiv deltakelse.

Hvem er involvert?

- FAU-representanter
- FAU-leder
- Skoleledelse (rektor/inspektør)
- Trinnkontakter

→ Hva ser ut til å fungere godt?

- Tydelige strukturer og forventninger: FAU og trinn-kontakter vet hva som er deres rolle, og hvordan de kan påvirke.
- Tidlig involvering: Foreldre trekkes inn før beslutninger tas, ikke bare til orientering i etterkant.
- Jevn dialog og åpenhet gir lavere terskel for å ta opp saker og bidrar til å skape tillit.
- System for å formidle informasjon og for å hente inn innspill fra hele foreldregruppen.
- Kobling til skolens utviklingsarbeid: FAU arbeider ikke isolert, men som del av skolens helhetlige arbeid.
- Denne måten å organisere foreldredeltakelsen på ser ut til å bidra til et bredere engasjement og en opplevelse av eierskap til både aktivitetene og skolen som fellesskap.

Refleksjonsspørsmål ←

- Hvordan kan vår skole legge til rette for at FAU blir en mer aktiv samarbeidspartner i utviklingsarbeid?
- På hvilke tidspunkter i beslutningsprosesser involveres foreldre i dag – og kan involveringen skje tidligere i prosessen?
- Hvordan sikrer vi at FAU representerer et bredt foreldreperspektiv?
- Hvilke saker egner seg best for dialog mellom FAU og skoleledelse?
- Hvordan kan vi tydeliggjøre roller og forventninger i samarbeidet?

→ Oppmerksomhetspunkter

- Risiko for at noen få foreldre blir bærende for arbeidet dersom rekrutteringen er svak.
- Behov for tydelig avgrensning mellom FAU-rolle og skolens profesjonelle ansvar.
- Viktig at saker som drøftes er relevante og oppleves meningsfulle for foreldre.
- Krever kapasitet fra skoleledelsen til å følge opp dialog og gi tilbakemeldinger.
- Ulik grad av engasjement mellom foreldre kan påvirke representativiteten.

Overgangsmøter i FAU

Ved en av caseskolene har FAU etablert en praksis for å sikre gode overganger mellom avtroppende og nyvalgte foreldrerepresentanter. FAU-representantene velges for to år av gangen, og valgperiodene er organisert slik at omtrent halvparten av representantene fortsetter fra ett skoleår til det neste. Ordningen gir kontinuitet i arbeidet og bidrar til at FAU beholder kunnskap om saker, rutiner og samarbeidspartnere.

Neste års FAU-representanter blir valgt før sommerferien. Før sommerferien inviteres også både avtroppende, videreførte og nyvalgte FAU-representanter til et overgangsmøte. Møtet brukes til å oppsummere arbeidet i perioden, dele erfaringer og gi de nye representantene innsikt i hva FAU-arbeidet innebærer. Deltakerne kan gå gjennom aktuelle saker, faste arrangementer, ansvarsfordeling og planer for det kommende skoleåret. Møtet gir nye representanter anledning til å stille spørsmål og få et konkret bilde av rollen før de skal ta ansvar. Mange foreldre kan være usikre på hva et FAU-verv innebærer. Kontakt med erfarne representanter kan gjøre oppgaven mer oversiktlig og bidra til at flere opplever vervet som håndterbart. De som avslutter vervet, får samtidig mulighet til å dele kunnskap om arbeidsformer, pågående saker og kontaktflater mot skolen. Overgangsmøtet brukes også til å velge FAU-leder, nestleder og eventuelt øvrig styre. FAU kan dermed starte opp høstsemesteret med avklarede roller og en felles forståelse av hva som skal prioriteres. Arbeidet får en tydeligere struktur fra starten av skoleåret.

En tilsvarende praksis kan være relevant for klassekontakter eller trinnkontakter. Disse har ofte ansvar for å bidra til sosiale aktiviteter og kontakt mellom foreldre på klasse- eller trinn. Et møte mellom avtroppende og nye klassekontakter kan gi oversikt over tidligere aktiviteter, kommunikasjonskanaler, praktiske erfaringer og tilgjengelige ressurser. FAU kan for eksempel informere om midler som klassekontaktene kan bruke til sosiale tiltak.

Eksempelet viser hvordan planlagte overganger kan styrke foreldremedvirkningen over tid. Kontinuitet forutsetter at erfaringer, rutiner og relasjoner overføres til dem som kommer etter. Et overgangsmøte kan gjøre FAU-arbeidet mer forutsigbart for foreldrene og gi skolen en mer stabil samarbeidspartner.

Hvem er involvert?

- FAU-representanter som avslutter eller fortsetter i vervet
- Nyvalgte FAU-representanter
- Skoleledelsen, dersom det er hensiktsmessig

Hva ser ut til å fungere godt?

- Toårige valgperioder gjør at erfarne representanter fortsetter i FAU fra ett år til det neste, det sikrer kontinuitet og gjør at man slipper å velge hvert år.
- Overgangsmøter gir nye representanter innsikt i roller, ansvar, arbeidsformer og aktuelle saker. Det å møtes å snakke sammen oppleves som nyttig og meningsfullt, og gir mulighet for å stille spørsmål både om rolle og oppgaver.
- Erfaringer fra tidligere FAU-arbeid blir overført til nye representanter.
- Valg av leder, nestleder og styre før sommerferien gir en mer effektiv oppstart om høsten.
- Møtet kan bidra til at flere foreldre opplever FAU-vervet som oversiktlig og gjennomførbart.
- Samme modell kan brukes for klassekontakter og trinnkontakter.

→ Oppmerksomhetspunkter

- Valg av nye representanter bør gjennomføres i god tid før overgangsmøtet.
- En enkel skriftlig oversikt over FAUs mandat, årshjul, kontaktpersoner, pågående saker og praktiske rutiner kan gjøre overføringen enklere.
- FAU bør ha en plan for hvordan informasjonen deles med representanter som ikke kan delta på overgangsmøtet. Det kan for eksempel være et kort referat, en digital oversikt eller en samtale med FAU-leder eller en erfaren representant.
- Nye representanter bør få reell mulighet til å påvirke prioriteringer og arbeidsformer. Erfaringene fra tidligere FAU-arbeid kan gi et godt utgangspunkt, men nye foreldre kan ha andre perspektiver og oppmerksomhet på saker som bør løftes.

Refleksjonsspørsmål

- Hvilke møteplasser har vi der foreldre og ungdom kan bli bedre kjent?
- Hvordan kan klassekontakter og FAU bidra til å bygge nettverk mellom foreldrene?
- Hva skal til for å motivere for deltakelse og oppmøte hos elever og foreldre?
- Hvordan kan slike kvelder bidra til å forebygge utenforskap og styrke klassemiljøet?

Skole-hjem-samarbeid også i utviklings-samtalene

En av caseskole bruker utviklingssamtalene bevisst og aktivt som et verktøy for å tilrettelegge for og opprettholde et trygt skole-hjem-samarbeid. Skolens tilnærming bygger på tanken om at tillit og samarbeidsklima styrkes i møter der foreldre og elever erfarer en reell intensjon om å drive frem en positiv utvikling. De ansatte er opptatt av respekt og anerkjennelse i disse møtene med elev og foreldre. For å oppnå dette, holdes fokuset stramt på tilbakemeldinger som fremmer vekst. Saker og beskjeder som faller utenfor en slik konstruktiv ramme, velger skolen med fordel å gå gjennom på et annet tidspunkt.

I denne praksisen forberedes samtaler grundig, der både elever og foresatte inviteres inn som aktive deltakere. En sentral og strukturert del av metoden er bruken av det skolen kaller «relasjonsbildet». Dette fungerer som et konkret verktøy i tillegg til det ordinære kommunale skjemaet, og fylles ut som en fast avslutning på hver eneste utviklingssamtale for bevisst å bygge opp elevens selvbylde. I forkant av møtet får foreldrene i oppgave å skrive ned to positive ting eller egenskaper ved barnet sitt. Elevene i klassen får en tilsvarende oppgave om sine medelever, og læreren forbereder også to positive trekk ved eleven. Under selve utviklingssamtalen bes eleven deretter om å dele to positive ting om seg selv.

Alle disse tilbakemeldingene samles opp og danner til sammen elevens relasjonsbilde for det aktuelle halvåret. Praksisen videreføres systematisk gjennom hele ungdomstrinnet. Ved utgangen av 10. klasse får alle elevene utdelt et eget hefte som inneholder samtlige relasjonsbilder de har samlet gjennom sine utviklingssamtaler. Dette heftet deles ut som et verdifullt tillegg sammen med vitnemålet. Både selve heftet og den kontinuerlige prosessen fram mot det, regnes av skolen som en helt konkret og integrert del av samarbeidet med hjemmet.

Dette framstår som et lærende eksempel fordi det endrer den grunnleggende dynamikken i utviklingssamtalen. Ved å sette av tid til en strukturert, felles utforskning av elevens styrker gjennom relasjonsbildet, skapes det en positiv fellesopplevelse mellom hjem, skole og medelever.

Det bidrar til å trygge eleven, samtidig som det viser foreldrene i praksis at skolen har et oppriktig ønske om å løfte fram det beste i barnet deres.

Hvem er involvert?

- Elever
- Foreldre og foresatte
- Kontaktlærer
- Medelever i klassen

Hva ser ut til å fungere godt?

- Det skapes en positiv, trygg og utviklingsorientert ramme rundt samtalen.
- Både elev, foreldre og medelever gjøres til aktive deltakere i å bygge opp elevens selvfølelse.
- En felles forståelse mellom hjem og skole styrkes gjennom et bevisst og anerkjennende menneskesyn.
- Samtalen forblir en ren arena for vekst, i og med at utfordringer som ikke driver utviklingen fremover tas utenfor dette møtet.
- Det fysiske heftet ved utgangen av 10. klasse gir elevene og foreldrene et varig og verdifullt produkt av skoleløpet.

→ Oppmerksomhetspunkter

- Det kreves gode forberedelser og struktur fra kontaktlæreren i forkant for å samle inn tilbakemeldingene fra alle parter.
- Læreren bør styre samtalen bevisst slik at fokuset holdes på utvikling og styrker, og unngå at møtet preges av andre typer beskjeder.
- Det er nyttig at læreren følger opp medelevenes tilbakemeldinger i forkant, slik at de oppleves som oppriktige og meningsfulle for den enkelte.
- Praksisen er avhengig av kontinuitet gjennom hele skoleløpet for at det endelige heftet skal bli komplett.

Refleksjonsspørsmål

- Hvordan kan vi i enda større grad bruke utviklingssamtalen til å drive frem positiv vekst og samarbeid?
- Hvordan sikrer vi at både foreldre og elever får være aktive deltakere i samtalene våre?
- Hvilke saker og tilbakemeldinger hører hjemme i selve utviklingssamtalen, og hva kan vi med fordel løse på andre tidspunkter?
- Hvordan kan vi involvere medelever og foreldre systematisk for å bygge opp under den enkeltes positive egenskaper?

